UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D. Thomam De Beatitvdine. De Actibvs Hvmanis. De Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris. Prælectiones Theologicæ Posthvmæ

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 6. Quis poßit dispensare in hac irregularitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72898

Visual Library

num. 2. Nam illa proteſtatio, quoad actum externum, eiuſque circumſtantias externas, eſt vera proteſtatio, non ficta: Eccleſia autem tantùm iudicat de externo.

17 De Aduocato. Tertiò: Aduocatus fit irregularis, ſi patrocinetur accuſatori in causâ ſanguinis, Capit. *Aliquantos*, diſt. 51. Secùs verò, ſi patrocinetur reo, etiamſi contingat accuſatorem, ob defectum probationis vel calumniam, pœnâ talionis plecti: quod eſt contra Nauarrum num. 212. Sentit Couarruuias §. 5. num. 5. Et ratio eſt, quia merè per accidens ſequitur mors accuſatoris, cùm hic Aduocatus ſolùm intendat defendere reum.

Proteſtatio nihil iuuat Aduocatum; nam hæc ſola eſt pro accuſatore, ne Clerici impediantur accuſare, quando id eſt neceſſarium ad repellendam iniuriam.

18 De Teſte. Quartò, Teſtis fit irregularis, ſi ex ipſius teſtimonio ſequatur mors, vel mutilatio per Iudicem: nec excuſatur proteſtatione, quòd non intendat Iudicium ſanguinis; quia id Iure non eſt expreſſum, niſi de accuſatore.

Probabile tamen eſt, teſtem excuſari in eo caſu, in quo tenetur in conſcientiâ teſtari, præſertim ſi proteſtationem adiungat, quamuis hæc etiam non videatur eſſe neceſſaria. Nam in ſimili caſu, quando videlicet obligatur defendere Rempublicam vel proximum, poſſet inuaſorem etiam occidere abſque irregularitatis nota, vt ſuperiùs dictum eſt.

19 De Notario. Quintò: Notarius, qui ſententiã, vel dictat (etſi non ſcribat) aut recitat. Item qui ſciens aut prudens litteras ſcribit, quibus mors aut mutilatio præcipitur.

De eius famulo. Vbi tamen ſemper aduertendum eſt, Vtrùm cẽſeatur moraliter ad mortem, vel mutilationem alterius concurrere: ſi enim non concurrat, non erit irregularis. Vide Nauarrum num. 212. Vnde probabile eſt, famulos Notariorum, qui ſententiam iudiciariam tranſcribunt, non fieri irregulares; quia non efficaciter cenſentur cooperari occiſioni; ſicuti famulus vſurarij ſcribens in libro rationem dati & accepti, non cooperatur ad vſuras, vt alibi dictum eſt. Secùs de Notario, qui ſubſcribit, & auctoritatem tribuit Scripturæ. Nec obſtat Cap. *Aliquantos*, diſt. 51. Quia ſolùm loquitur de Aduocatis, militibus, & curialibus, id eſt, officialibus curiæ, vt explicat Gloſſa, vbi non continentur famuli Notariorum.

20 De Miniſtris Iuſtitiæ. Sextò: Omnes Miniſtri Iuſtitiæ, & alij qui efficaciter cenſentur ad mortem, vel mutilationem cooperari. Vide Nauar. cap. 27. num. 209. & ſeq. Qui verò non cenſentur cooperari, etiamſi interſint dum fertur ſententia, vel dum fit executio, non fiunt irregulares.

Si impetres mitiorem mortem. Vnde infertur Primò: Non eſſe eum irregularem, qui à Iudice impetrat, vt reus mitiore breuioreque morte afficiatur; verbi gratia, vt potiùs gladio feriatur, quàm lento cremetur igne: vel vt ſacculus pulueris applicetur cordi, ne diu crucietur igne. Ratio eſt, quia hic non cenſetur cooperari abſolutè eius morti, aut iuuare Iudicem; ſicuti nec is, qui impetrat, vt reus, qui erat occidendus, ſolùm mutiletur: Tum quia, ſi iſte reus iniuſtè plecteretur, ad nullam tenereris reſtitutionem, quod eſt ſignum quòd ad eius mortem non ſis cooperatus, dum leuiorem mortem impetraſti; Tum denique, quia hæc irregularitas contrahitur ex defectu lenitatis: atqui is qui ſic impetrat, habet perfectam Chriſtianam lenitatẽ. Adde, nullo Iure contrarium probari poſſe.

Infertur Secundò: Idem probabile eſſe de ijs, qui vendunt funes, gladios, ligna, & alia huiuſmodi, ſi paſsim omnibus vendant: quia probabile eſt, non cenſeri moraliter cooperari, niſi id faciant ob illum finem, idque externo ſigno prodant. Si vendas inſtrumẽta mortis.

DVBIVM VI.

Quis poſſit diſpenſare in hac irregularitate proueniente ex defectu lenitatis.

RÆſpondeo & Dico Primò: Epiſcopum non videri hîc poſſe diſpenſare, vt plerique Doctores affirmant. Ratio eſt, Quia ante Concilium Tridentinum non poterat, & per Concilium non eſt ei facta poteſtas, niſi in irregularitate ortâ ex delicto occulto: hæc autem ex delicto non oritur. 21 Quidam negant Epiſcopum poſſe.

Nota tamen, non eſſe improbabile, Epiſcopum poſſe in hac diſpenſare, vt docet Couarru. §. 3. in fine. Ratio eſt, Quia iſtud homicidium æquiparatur homicidio caſuali in Iure (id eſt, quod caſu factum eſt) in quo poteſt Epiſcopus diſpenſare. Vnde per quandam Ἐπιείκειαν colligimus, ſimili modo poſſe diſpenſari in iſto. Probabiliter poteſt.

Dico Secundò: Omnes eos poſſe abſolutè in hac irregularitate diſpenſare, qui habent priuilegium diſpenſandi generatim in omni irregularitate, exceptâ homicidij voluntarij, mutilationis, bigamiæ, & defectus natalium. Ita Caietanus Verbo *Irregularitas*, in fine. Couarruuias ſuprà §. 3. & inſinuat Nauarr. num. 240. Ratio eſt, Quia hæc irregularitas non eſt propriè ex homicidio. Nam homicidium eſt iniuſta occiſio, vt rectè Nauarrus ſuprà. Hinc ſequitur, ſi Clericus in bello iuſto aliquem occideret, quamuis peccaret contra præceptum Iuris, non tamen committeret homicidium; quia non iniuſtè occideret: ac proinde irregularitas eius poſſet per tale priuilegium tolli. Habentes priuilegiũ.

CAPVT III.

De Irregularitate ex homicidio voluntario propriè dicto.

NOta ex Couarruuio parte 2. num. 2. homicidium dici *Voluntarium*, quod in ſe volitum eſt, vel in cauſa proximâ: vt ſi ſciens & volens propines ei venenum, vel traijcias pectus aut caput. Quod autem præter intentionem euenit ex opere, dicitur *Caſuale*. 22 Homicidiũ voluntariũ & caſuale quid.

DVBIVM I.

Quando multi concurrunt ad vnius occiſionẽ, quinam efficiantur irregulares?

REſpondeo & Dico Primò: Omnes illos cenſeri irregulares, qui cum cæteris concurrunt, quamuis vnus tantùm, & vnius manu occidatur. Ratio eſt, Quia omnes cenſentur vna cauſa moralis illius homicidij. Ita Couarr. 2. parte §. 2. num. 3. in Clementina, *Si furioſus*; & alij paſſim. 23 Omnes qui ad occiſionem concurrunt, ſunt irregulares.